

dr Anna Podemska-Kałuża
Zakład Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego UAM w Poznaniu

***Przygotowanie do pracy z uczniami
z wykorzystaniem ogólnodostępnych technik informacyjnych***

Materiały szkoleniowe

15 października 2020

I. Repozytoria cyfrowe wsparciem działań edukacyjnych polonisty:

1. Polona Cyfrowa Biblioteka Narodowa¹
2. Wolne Lektury²
3. Otwórz Książkę³
4. Repozytorium Cyfrowe Filmoteki Narodowej⁴
5. Fototeka Filmoteki Narodowej⁵
6. Ninateka⁶
7. Google Arts & Culture⁷
8. E-muzeum⁸
9. Cyfrowe Muzeum Narodowe⁹
10. Wirtualne Muzeum Powstania Warszawskiego¹⁰.

¹ Cyfrowa Biblioteka Narodowa Polona - Otwarte Zasoby
otwartzasoby.pl › cyfrowa-biblioteka-narodowa [dostęp 1.10.2020].

² Biblioteka internetowa Wolne Lektury
wolnelektury.pl [dostęp 1.10.2020].

³ Otwórz Książkę
otworzksiazke.pl [dostęp 1.10.2020].

⁴ Repozytorium Cyfrowe Filmoteki Narodowej
repozytorium.fn.org.pl [dostęp 1.10.2020].

⁵ Fototeka - Filmoteka Narodowa
fototeka.fn.org.pl [1.10.2020].

⁶ Strona główna – NINATEKA
ninateka.pl [dostęp 1.10.2020].

⁷ Google Arts & Culture
www.googleartproject.com [dostęp 1.10.2020].

⁸ E-Muzeum
e-muzeum.eu [dostęp 1.10.2020].

⁹ Cyfrowe Muzeum Narodowe w Warszawie
cyfrowe.mnw.art.pl [dostęp 1.10.2020].

¹⁰ Wirtualne Muzeum - Muzeum Powstania Warszawskiego
www.1944.pl [dostęp 1.10.2020].

II. Literatura w sieci – zestawienie stron i profili na Facebooku dla szkolnego polonisty:

1. *Xiegarnia.pl*¹¹
2. *Nogaś na stronie*¹² (tu dostępne też informacje z bloga *Z najwyższej półki*)
3. *culture.pl*¹³
4. *InstytutR*¹⁴
5. *Agencja autorska „Opowieści”*¹⁵
6. *Polska Sekcja IBBY/Polish Section of IBBY*¹⁶
7. *lubimyczytac.pl*¹⁷
8. *Nie czytasz? Nie idę z Tobą do łóżka*¹⁸
9. *Nie jestem statystycznym Polakiem, lubię czytać książki*¹⁹
10. *Z uniesień pozostało mi uniesienie brwi, ze wzruszeń – wzruszenie ramion*²⁰
11. *Tak Czytam*²¹
12. *Stanisław Wokulski*²²
13. *Polecam poczytać Muminki*²³
14. *Polecam poczytać Konwickiego*²⁴
15. *Polecam poczytać Schopenhauera*²⁵.

¹¹ Xiegarnia.pl - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › Miejsca › Warszawa [dostęp 3.10.2020].

¹² Nogaś na stronie - Home | Facebook
www.facebook.com › ... › Magazine [dostęp 3.10.2020].
Funkcjonuje także na innym portalu społecznościowym – na Twitterze:
NOGAŚ na stronie (@znajwyzszejpolk) | Twitter
twitter.com › znajwyzszejpolk [dostęp 3.10.2020].

¹³ Culture.pl - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › ... › Culture.pl [dostęp 3.10.2020].

¹⁴ InstytutR - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › Miejsca › Warszawa [dostęp 3.10.2020].

¹⁵ Agencja autorska "Opowieści" - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › agencjaopowiesci [dostęp 3.10.2020].

¹⁶ Polska Sekcja IBBY/Polish Section of IBBY - Strona główna ...
pl-pl.facebook.com › ... › Centrum badań edukacyjnych [dostęp 3.10.2020].

¹⁷ Lubimyczytac.pl - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › ... › Lubimyczytac.pl [dostęp 3.10.2020].

¹⁸ Nie czytasz? Nie idę z Tobą do łóżka - Strona główna ...
pl-pl.facebook.com › Strony › Organizacja społeczna [dostęp 3.10.2020].

¹⁹ Nie jestem statystycznym Polakiem, lubię czytać książki ...
www.facebook.com › ... › Society & Culture Website [dostęp 3.10.2020].

²⁰ Z uniesień pozostało mi uniesienie brwi, ze ... - Facebook
pl-pl.facebook.com › Uniesieni [dostęp 3.10.2020].

²¹ Tak Czytam - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › ... › Tak Czytam [dostęp 3.10.2020].

²² Stanisław Wokulski - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › ... › Stanisław Wokulski [dostęp 3.10.2020].

²³ Polecam poczytać Muminki - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › Strony › Inne › Społeczność [dostęp 3.10.2020].

²⁴ Polecam poczytać Konwickiego - Home | Facebook
m.facebook.com › Polecam-poczytać-Konwickiego-1392... [dostęp 3.10.2020].

III. Strony i profile ważne dla kultury, które należy uaktywnić na „godzinach polskiego”:

1. Muzeum Narodowe w Warszawie²⁶
2. Muzeum Śląskie²⁷
3. Muzeum Narodowe w Poznaniu²⁸
4. MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie²⁹
5. Instytut Adama Mickiewicza³⁰
6. Malarstwo polskie³¹ (z pominięciem malarstwa współczesnego)
7. Polish Masters of Art³²
8. Zdzisław Beksiński³³
9. Google Arts & Culture³⁴
10. FilMOTEKA Narodowa³⁵
11. FilMOTEKA Szkolna³⁶

²⁵ Polecam poczytać Schopenhauera - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › PolecamPoczytacSchopenhauera [dostęp 3.10.2020].

²⁶ Muzeum Narodowe
www.mnw.art.pl [dostęp 5.10.2020].
Zob. też Muzeum Narodowe w Warszawie - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com [dostęp 5.10.2020].

²⁷ Muzeum Śląskie – Strona Główna
muzeumslaskie.pl [dostęp 5.10.2020].
Zob. też Muzeum Śląskie - Home | Facebook
www.facebook.com › ... › History Museum [dostęp 5.10.2020].

²⁸ Muzeum Narodowe w Poznaniu – Strona internetowa ...
mnp.art.pl [dostęp 5.10.2020].
Zob. też Muzeum Narodowe w Poznaniu, The National ... – Facebook
pl-pl.facebook.com › Miejsca › Poznań › Galeria sztuki [dostęp 5.10.2020].

²⁹ MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie ...
www.mocak.pl [dostęp 5.10.2020].
Zob. też MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie / Museum ...
pl-pl.facebook.com › ... › Muzeum sztuki współczesnej [dostęp 5.10.2020].

³⁰ Instytut Adama Mickiewicza
iam.pl [dostęp 5.10.2020].
Zob. też Instytut Adama Mickiewicza - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › ... › Organizacja rządowa [dostęp 5.10.2020].

³¹ Polskie Malarstwo - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › ... › Polskie Malarstwo [dostęp 5.10.2020].

³² Polish Masters of Art - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › Strony › Media › Sztuka [dostęp 5.10.2020].

³³ Zdzisław Beksiński - Strona główna | Facebook
pl-pl.facebook.com › Strony › Osoba publiczna › Artysta [dostęp 5.10.2020].

³⁴ Google Arts & Culture
www.googleartproject.com [dostęp 1.10.2020].

³⁵ www.fn.org.pl [dostęp 1.10.2020].
Zob. też FilMOTEKA Narodowa - Instytut Audiowizualny - Home | Facebook
www.facebook.com [dostęp 5.10.2020].

³⁶ FilMOTEKA Szkolna
www.filmotekaszkolna.pl [dostęp 5.10.2020].
Zob. też FilMOTEKA Szkolna - Strona główna | Facebook

12. Polska Szkoła Plakatu³⁷
13. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN³⁸
14. Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie³⁹
15. MoMA The Museum of Modern Art w Nowy Jorku⁴⁰
16. Saatchi Gallery w Londynie⁴¹
17. Vincent van Gogh⁴²
18. Artist Studios- Dali, Warhol, Picasso, Kahlo, Matisse, Duchamp + Gauguin⁴³
19. Subiektywny wybór obrazów wg Bressonowskiej koncepcji decydującego momentu⁴⁴
20. Sztuczne fiołki⁴⁵.

IV. Praca z różnymi tekstami kultury

Audiowizualne teksty kultury „sprzężone” z tekstem literackim/lekturą szkolną to najczęściej:

1. film / serial (również trailer/zwiastun jako zachęta do „ekranowego czytania”);
2. film animowany;
3. plakat filmowy;
4. sztuka teatralna (przedstawienie operowe);

pl-pl.facebook.com › ... › FilMOTEKA Szkolna [dostęp 5.10.2020].

³⁷ Polska Szkoła Plakatu

polskaszkolaplakatu.pl [dostęp 1.10.2020].

Zob. też Polska Szkoła Plakatu - Strona główna | Facebook [dostęp 5.10.2020].

pl-pl.facebook.com › ... › Polska Szkoła Plakatu [dostęp 5.10.2020].

³⁸ POLIN | Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie
polin.pl [dostęp 5.10.2020].

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN - Home | Facebook

www.facebook.com › ... › Museum › History Museum [dostęp 5.10.2020].

³⁹ Muzeum Powstania Warszawskiego

www.1944.pl [dostęp 1.10.2020].

Zob. też Muzeum Powstania Warszawskiego – Home | Facebook

www.facebook.com › ... › History Museum [dostęp 5.10.2020].

⁴⁰ MoMA

www.moma.org [dostęp 5.10.2020].

MoMA PS1 - Home | Facebook

www.facebook.com › MoMAPS1 [dostęp 5.10.2020].

⁴¹ Saatchi Gallery - Strona główna | Facebook

pl-pl.facebook.com › ... › Muzeum › Muzeum sztuki [dostęp 5.10.2020].

⁴² Vincent van Gogh - Strona główna | Facebook

pl-pl.facebook.com › Strony › Osoba publiczna › Artysta [dostęp 5.10.2020].

⁴³ Artist Studios- Dali, Warhol, Picasso, Kahlo, Matisse ...

www.facebook.com › ... › Artist [dostęp 5.10.2020].

⁴⁴ Subiektywny wybór obrazów wg Bressonowskiej koncepcji ...

pl-pl.facebook.com [dostęp 5.10.2020].

⁴⁵ Sztuczne Fiołki - Strona główna | Facebook

pl-pl.facebook.com › ... › Społeczność › Sztuczne Fiołki [dostęp 5.10.2020].

5. balet (show taneczny);
6. plakat przedstawienia teatralnego lub innej imprezy kulturalnej;
7. piosenka (również teledysk);
8. audiobook;
9. komiks;
10. gra komputerowa.

V. **Audiobooki**, po które warto sięgnąć podczas pracy z uczniami:

1. *Kaczka dziwaczka i inne wiersze... Zaczarowany świat Jana Brzechwy* czyta Piotr Fronczewski, MediaWay;
2. *Pippi Pończoszka, Pippi na południowym Pacyfiku, Pippi wchodzi na pokład* Astrid Lindgren czyta Edyta Jungowska, Jung-off-ska Sp.;
3. *Proszę słonia* Ludwika Jerzego Kerna czyta Anna Seniuk, Wydawnictwo Literówka;
4. *Nieznane przygody Mikołajka. Audio* René Gosciniego i Jean-Jacquesa Sempé, czyta Jerzy Stuhr oraz *Nowe przygody Mikołajka* René Goscinny'ego czytają: Jerzy i Maciej Stuhrowie, te dwa audiobooki wydał Społeczny Instytut Wydawniczy Znak;
5. *Nowe patyki i patyczki* ks. Jana Twardowskiego (audiobook), zebrała i opracowała Aleksandra Iwanowska, czyta Aleksander Machalica; Wydawnictwo Święty Wojciech;
6. *Księga Dżungli* Rudyarda Kiplinga czyta Adam Hutyra, śpiew: Marcin Nowakowski, Promatek Media;
7. *Ania z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery czyta Joanna Pach-Żbikowska, Biblioteka Akustyczna;
8. *W 80 dni dookoła świata* Juliusza Verne'a czyta Bartosz Opania, Audioclub.pl;
9. *Wyspa skarbów* Roberta Louis Stevensona czyta Stanisław Biczysko, Biblioteka Akustyczna;
10. *Doktor Dolittle i jego zwierzęta* Hugh Loftinga czyta Monika Kwiatkowska, Audio Liber;
11. *Dynastia Miziołków* Joanny Olech czyta Artur Barciś, Biblioteka Akustyczna;
12. *Detektyw Pozytywka* Grzegorza Kasdepke czyta Krzysztof Tyniec, Audio Liber;
13. *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi* Rafała Kosika czyta Andrzej Mastalerz, Wydawnictwo Olesiejuk;

14. *Mały Książę. Vol. 1-2* Antoine'a de Saint-Exupéry'ego czyta Wiktor Zborowski, Akademia Rozwoju Wyobraźni Buka;

15. seria książek audio o Harrym Potterze J. K. Rowling czyta Piotr Fronczewski, Media Rodzina.

Audiobooki – internetowe wypożyczalnie online i serwisy:

- Ibuk
- Audioteka
- Storytel

VI. Gry komputerowe i dydaktyczne quizy sieciowe:

- *Władcy słów* (gra dostępna na stronie Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego)
- Kahoot
- Quizizz

VII. Ważne strony internetowe dla nauczycieli j. polskiego (i nie tylko):

- www.cke.edu.pl
- www.ceo.org.pl
- www.ore.edu.pl
- epodreczniki.pl

VIII. Portale i grupy dla nauczycieli:

Portale:

- www.scholaris.pl
- www.interklasa.pl
- www.literka.pl

Grupy na mediach społecznościowych:

- Superbelfrzy RP
- Nauczyciele języka polskiego
- Jak wykorzystać TIK w edukacji?

IX. Polonistyczna blogosfera

Popularne blogi dla nauczycieli j. polskiego:

- *Belferka w sieci* Magdaleny Góry⁴⁶
- *Blue School* blogerki o nicku Blue-Nika (w realu: Monika Czerkas)⁴⁷
- *Lekcje Polskiego* Karoliny Jędrych⁴⁸
- *Polonistka przy tablicy* Asi Heftowicz⁴⁹
- *Polski na czasie* Agaty Zakrzewskiej-Okrojek⁵⁰
- *Takie tam po polsku* Joanny Waszkowskiej⁵¹
- *Utkane z codziennych doświadczeń szkolnych* Wioletty Rafałowicz⁵²
- *Widziane oczami nauczyciela...: szkoła inaczej* Marleny Kowalskiej⁵³
- *Zakręcony Belfer* Asi Krzemińskiej⁵⁴
- *Polski z klasą* Izabelli Bartol⁵⁵
- *Klasyka Literatury i Filmu* Tomasa Filipowicza⁵⁶
- *Językowe rozważania młodego polonisty* Kamil Kromskiego⁵⁷.

⁴⁶ Belferka w sieci
belferkawsieci.blogspot.com [dostęp 7.10.2020].

⁴⁷ Blue School
blue-school.blogspot.com/ [dostęp 7.10.2020].

⁴⁸ Lekcje Polskiego - Pisze Karolina Starnawska
lekcjepolskiego.pl [dostęp 7.10.2020].

⁴⁹ polonistk@przytablicy
polonistkaprzytablicy.blogspot.com [dostęp 7.10.2020].

⁵⁰ Blog – Polski na Czasie
polskinaczasie.pl > blog [dostęp 7.10.2020].

⁵¹ Takie tam po polsku
uczycielnica.blogspot.com [dostęp 7.10.2020].

⁵² Utkane z codziennych doświadczeń szkolnych
skokiporozum.blogspot.com [dostęp 7.10.2020].

⁵³ widziane oczami nauczyciela...: szkoła inaczej
szkolainaczej.blogspot.com [dostęp 7.10.2020].

⁵⁴ zakręcony belfer
zakreconybelfer.blogspot.com [dostęp 7.10.2020].

⁵⁵ Izabella Bartol – Polski z klasą
www.polskizklasa.pl [dostęp 7.10.2020].

⁵⁶ Klasyka Literatury i Filmu
www.klasykaliteruryifilmu.pl [dostęp 7.10.2020].

.....

X. ZADANIA WDROŻENIOWE

Teksty literackie do cyfrowego opracowania

Podania i legendy polskie: o Lechu, o Piaście, o Kraku i Wandzie, o założeniu Poznania, o Lajkoniku, o Warsie i Sawie, o warszawskim Bazyliuszku.

Bogurodzica

J. Kochanowski, *Tren I, Tren II, Tren VII, Tren VIII*

I. Krasicki, *Żona modna*

A. Mickiewicz, *Świtezianka, Świtez, Powrót Taty, Lilje*

A. Mickiewicz, *Niepewność, Burza, Reduta Ordon*

J. Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny, Sowiński w okopach Woli, Hymn (Smutno mi Boże...), Testament mój*

C.K. Norwid *Fatum, Pielgrzym, W Weronie*

B. Leśmian, *Urszula Kochanowska, Odjazd, Dusiołek, Łąka, Szewczyk*

M. Konopnicka *Pieśń o domu*

A. Asnyk, *Ulewa*

M. Pawlikowska-Jasnorzewska *Dziadzio, Wiewiórka, Laura i Filon*

K. Przerwa-Tetmajer *W lesie, Limba, Mów do mnie jeszcze*

L. Staff, *Gwiazda, Patrz na te chmury, Deszcz jesienny, Nad stawem, Wspomnienie, Odys, Przedśpiew, Curriculum Vitae.*

J. Tuwim, *Kapuśniaczek, Ptak, Rwanie bzu, Czereśnie, Do prostego człowieka*

K. Wierzyński, *Zielono mam w głowie, Kufer, Na łące, Mapa*

J. Lechoń *Jabłka i astry*

K. I. Gałczyński, *Dlaczego ogórek nie śpiewa, Pieśń o fladze, Prośba o wyspy szczęśliwe, Rozmowa liryczna*

K.K. Baczyński, *Piosenka, Elegia o... [chłopcu polskim], Z głową na karabinie*

⁵⁷ Językowe rozważania młodego polonisty
filologpolski.blogspot.com [dostęp 7.10.2020].

Cz. Miłosz, *Dar, Jak powinno być w niebie, Z okna Miłość, Ojciec objaśnia, Sens, Piosenka o końcu świata, Piosenka o porcelanie, Wyznanie, Zakłęcie, W Szetejniach.*

T. Różewicz, *Kopytka, Bursztynowy ptaszek, Kasztan, List do ludożerców, Przepaść, Białe groszki, Próbowalem sobie przypomnieć, Oczyszczenie.*

Z. Herbert, *Pudełko zwane wyobraźnią, Ścieżka, Modlitwa Pana Cogito – Podróżnika, Nigdy o Tobie, Lascaux, Kołatka, Zасыpiamy w słowach, Pan Cogito obserwuje w lustrze swoją twarz, Pan Cogito a pop.*

A. Kamińska, *Dom matki, Wieża Babel, Widok z gór, Śmieszne.*

E. Lipska *Dom rodzinny, List, Dom Dziecka*

W. Szymborska, *Jarmark cudów, Do serca w niedzielę, Koniec i początek, Życie na poczekaniu, Radość pisania, Urodziny, Nieczytanie, Nienawiść, Pieta.*

J. Kulmowa, *Bociany*

M. Hillary *My z drugiej połowy XX wieku, Cisza*

J. Twardowski *Rachunek dla dorosłego, Różne samotności, Schowane dobro, *** (Gdyby przyszli do Ciebie wtedy)*

J. Baran *dom rodzinny, *** (a najbardziej jestem poetą), Sztuka dom, Wyścig*

E. Stachura, *Ite missa Est (Pieśń na wyjście), Wędrowną życie jest człowieka, Życie to nie teatr*

Cz. Niemen, *Dziwny jest ten świat*

K. Staszewski, *Polska*

S. Sojka, *Tolerancja*

Zadania wdrożeniowe dla Nauczycieli (jedno do wyboru)

1. Z powyższej listy proszę wybrać jeden tekst i przygotować 10-12 slajdową prezentację multimedialną (najlepiej w PowerPoint) z wykorzystaniem różnych tekstów kultury (plastycznych, muzycznych, filmowych, cyfrowych), która umożliwi lekcyjną analizę i interpretację wybranego tekstu literackiego.
2. Z zestawienia lektur szkolnych lub z powyższej listy utworów proszę wybrać jeden tytuł, a następnie opracować zestawienie audiowizualnych tekstów kultury, których zastosowanie podczas lekcji może zintensyfikować omówienie tekstu literackiego

/lektury szkolnej i wzmocnić aktywność poznawczą uczniów. Z zebranych materiałów warto stworzyć audiowizualne portfolio.

Zadania dla uczniów

1. Przygotuj facebookowy profil bohatera literackiego. Podczas działań redakcyjnych obowiązkowo wykorzystaj fragmenty tekstu literackiego. Możesz skorzystać z innych tekstów kultury (obrazów, fotografii, filmu, animacji, fragmentów artykułów, a nawet memów). Pamiętaj, aby był to przekaz atrakcyjny dla Twoich rówieśników.
2. Korzystając z telefonu komórkowego, przygotuj trailer (2-4 minutowy filmik-zwiastun), w którym zachęcisz Koleżanki i Kolegów do przeczytania lektury szkolnej. Pamiętaj o ciekawej i rzeczowej argumentacji. Podczas kręcenia filmiku wykorzystaj różne sposoby perswazji, aby autentycznie zainteresować rówieśników wybraną książką.

Dodatek

Przechowywanie danych/książek w chmurze:

1. Google Drive / Google Cloud Storage
2. iCloud
3. One Drive
4. Box
5. Dropbox

Za: <https://trybawaryjny.pl/dysk-chmura-aplikacje/>

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE